

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики,

спорту та туризму

12 липня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету ПАЛАТНИЙ А.Л.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, шановні присутні! Розпочинаємо засідання комітету. Список запрошених на засідання нашого комітету 12 липня 2016 року.

Народний депутат України – Барна Олег Степанович. Є, це він? Добре.

Музиченко Віталій Володимирович – директор Департаменту державної соціальної допомоги Міністерства соціальної політики України.

Бутильська Неля Олександрівна – ви тут – заступник начальника управління громадського здоров'я, начальник відділу координації з іншими центральними органами виконавчої влади та міністерствами Міністерства охорони здоров'я України.

Ненюченко Наталія Вікторівна – начальник відділу соціального захисту населення Департаменту видатків, бюджету, соціальної сфери Міністерства фінансів України.

Домбровський Кирило Григорович – головний спеціаліст Департаменту захисту прав дітей та усиновлення Міністерства соціальної політики України.

Запорожець Тетяна Миколаївна, я бачу, ви тут. Головний спеціаліст відділу Державного громадського управління з освіти Департаменту загальної, середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

І Перепелиця Марина Анатоліївна, ми вас знаємо. Головний спеціаліст відділу освіти Департаменту видатків, бюджету, гуманітарної сфери Міністерства фінансів України.

Шановні колеги! Я зараз перейду до першого пункту порядку денного. На жаль, ми є головними з цього питання. Це пропонується розглянути проект Закону про внесення змін до Закону України про державну допомогу сім'ям з дітьми щодо встановлення обов'язкового мінімуму виплат на дітей самотніми матерями, батькам. Реєстраційний номер законопроекту 4207. Поданий народними депутатами України Бондарем, Кулінічем.

Наш комітет є головним з цього питання. Народних депутатів, представляючих цей законопроект, немає, на жаль. Тому я пропоную законопроект 4207 перенести на наступне засідання нашого комітету. Це перше. Це перше.

Прошу проголосувати. Хто – "за"? Проти? Утримався? Одноголосно. Дякую. Це у нас, Олег Степанович, така практика започаткувалась. Якщо народний депутат не приходить, якщо не головний комітет, то ми розглядаємо, якщо головний, то ми не розглядаємо.

Тоді переходимо до другого пункту порядку денного. Пропонується розглянути проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язковості харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів (це реєстраційний номер законопроекту 4682), поданий народним депутатом України Барною. І Ревеґою.

Шановні колеги, наш комітет не є головним з цього питання, але, бачите, все ж таки соавтор цього законопроекту присутній на нашому засіданні комітету, і тому ми йому надаємо слово. Будь ласка. Барна Олег Степанович.

БАРНА О.С. Дякую.

Ну суть законопроекту так, як попередньо. Правда, тут більше покладається повноважень і по видатках на батьків. Суть зводиться до дуже простого. В цей скрутний для держави час, особливо, коли питання "здорові діти у школах" потребує особливо нагляду, коли поверх 35 відсотків дітей

закінчують навчальні заклади із хронічними хворобами травлення, обов'язок держави – гарантувати належний захист дитинства і материнства. Поряд з тим це означає, що до нього долучаються, в першу чергу, органи місцевого самоврядування, органи виконавчої влади, які повинні забезпечити організацію, обов'язкове харчування всіх дітей у школах всіх класах, починаючи від першого до одинадцятого (дванадцятих, де це є).

Таким чином, пільгові категорії населення, діти, які відносяться до пільгових категорій, будуть забезпечуватися безкоштовним харчуванням. Поряд з тим, як було раніше – від 1 по 5 клас, початкова школа, що мала обов'язкове безкоштовне харчування – я вважаю, що це є недоцільне для всіх, тому що і серед учнів початкової школи є такі батьки, які досить заможні і можуть оплатити харчування. Тому основа цього законопроекту полягає в тому, щоби звернути особливу увагу на здоров'я дітей дошкільного... шкільного віку та як перебуваючи тривалий час на навчанні, особливо в школах, куди їх доставляють, привозних, а тепер особливо це значення має, коли будуть школи, так би мовити, окружні, куди дітей будуть довозити за 10-15 кілометрів. Обов'язок органів місцевого самоврядування організувати обов'язкове харчування, з яких 70... до 70 відсотків будуть оплачувати батьки вартості харчування. Ну, це залежить від того, які рішення прийме орган місцевого самоврядування місцевий. Тобто, якщо він буде достатньо багатий і мати у бюджеті наявні фінансові ресурси він може зменшити частку оплати батьківської навіть для того, щоб повністю звільнити.

Тому, шановні колеги, прошу звернути на це увагу так, як подальше лікування дітей, які закінчують школу і будуть мати хронічний орган травлення обійдеться для держави і особливо для сімейних їх бюджетів значно дорожче ніж зараз будуть витрати органів місцевого самоврядування. Але головне в цьому, що ми повинні турбуватися про здоров'я нації. А про її здоров'я, нації треба турбуватися із дошкільного і шкільного віку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Степанович.

Від Міністерства соціальної політики України слово надається заступнику міністра Устименко Сергію Олександровичу. Будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає його, хто замість нього. Ви... Давайте.

_____. Шановні колеги! Міністерство соціальної політики в цілому підтримує зазначений законопроект, оскільки метою його є забезпечення дітей шкільного віку достатнім, якісним і безпечним харчуванням, спрямовано на зміцнення і збереження їх здоров'я. Водночас з метою узгодженості запропонованих норм законопроекту між собою та враховуючи право громадян, в тому числі учнів та їх батьків на вільний вибір місця та способу харчування. А також теперішній територіальний устрій в державі пропонуємо, абзац другий пункту 2 частини першої законопроекту викласти в такій редакції: "батьки або особи, які їх замінюють вносять плату за харчування учнів 1-11-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів державної та комунальної форм власності в розмірі, що не перевищує 70 відсотків від вартості харчування, що визначається органом місцевого самоврядування та місцевим органом виконавчої влади. В абзаці другому пункту 2 частини другої законопроекту слово "обов'язково" виключити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від комітету... Тобто взагалі цей законопроект, в цілому, підтримуєте. Щоб я зрозумів. Дякую.

Від комітету хочу надати слово народному депутату Споришу Івану Дмитровичу.

СПОРИШ І.Д. Я думаю, що, дійсно, хоча ми не є головні, але разом з цим ми повинні розглянути даний законопроект і повинні, дійсно, дати йому дорогу в життя.

Чому саме? Тому що я вам скажу і хочу повторитися, вже раз говорив, тут ще хочу сказати, наприклад, в селі, де я проживаю, де 130 дітей навчається в школі, 27 років без однієї копійки батьків, ми, підприємство, харчуємо 27 років підряд. Але сьогодні в цьому законопроекті ще, тим більше, є й місцеві органи влади, і все інше, і батьки, я думаю, що це, дійсно, перспектива того, що, як сказав Олег Степанович, краще нам витратити деякі кошти на харчування, чим потім на лікування дітей. Рано чи пізно, я думаю, що в нас буде охорона здоров'я, буде страхова медицина і таке інше, то я думаю, що тут буде набагато дешевше, щоб ми зробили сьогодні все можливе, щоб діти в нас були здоровими і щоб, дійсно, не повторялися, наприклад, ці помилки, де зараз, за частую років 10, ми знаємо прекрасно останні 10 років, що, дійсно, діти не мають можливості харчуватися так, як в даному законопроекті Олега Степановича. Тому я думаю, що ми повинні підтримувати комітетом даний законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще з членів комітету хотів би виступити?

Олег Степановича, в цілому наш комітет підтримав ваш законопроект, але ж є деякі зауваження Міністерства соціальної політики України. Ми в першому читанні їх все одно не зможемо внести. Тому я думаю, що за основу ми його приймемо і відправимо... Ми не є головні з цього питання, так? Да.

Будь ласка. Мікрофон включіть.

БАРНА О.С. Я зрозумів, виключити слово "обов'язкове" харчування. Раз обов'язкове виключити, значить, буде необов'язкове. Який смисл?

Якщо органи місцевого самоврядування, органи виконавчої влади не можуть обов'язково забезпечити харчування навіть дітей, то їм взагалі не місце там на роботі. Це ми так розуміємо.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Романова.

РОМАНОВА А.А. Скоріше за все, скоріше за все, хоча я не знаю, що міністерство мало на увазі. Але у мене теж викликав, ну, якби, на слух, сприйнялося слово "обов'язково", поясню, бувають такі діти, які умовно не сприймають їжу, якою... ну, яку подають у їдальні. Тобто щоб не сприймалося так, що дитина, вона їсть по індивідуальному харчуванню, наприклад, у неї там цукровий діабет або вона вегетаріанець, або ще там щось. А їй: "Ні, ти маєш їсти". Тобто слово "забезпечують", "забезпечують" – воно вже стверджує в цьому законопроекті, що треба забезпечувати всім тим категоріям, які: а) мають бажання; б) не мають змоги, наприклад, самим там матеріально покрити ті видатки.

Але ж бувають такі діти, які мають індивідуальну програму харчування і... тобто це слово "обов'язково" означає, що ми всіх маємо знати у ці рамки. Цей закон має зняти матеріальну напругу в тих сімей, які не можуть собі дозволити, ну, харчувати дітей, тому я погоджуюсь з пропозицією міністерства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Барна.

БАРНА О.С. Ви трохи зрозуміли не так або я некоректно пояснив, тому пояснюю ще раз. Цей законопроект не направлений для того, щоб зняти

напругу чи допомогти малозабезпеченим харчуватися. Малозабезпечені і так забезпечені безкоштовним харчуванням.

Питання стоїть зовсім інше - обов'язкове харчування всіх учнів і дітей, яка там буде програма – це на місці будуть вирішувати. Вегетаріанець – значить, вегетаріанець, там буде кухня вирішувати. І організацію цього процесу чи будуть вирішувати із керівником навчального закладу, чи управлінням освіти, відповідні меню представляти для вегетаріанців чи там діабетиків і так далі. Але суть законопроекту очевидна – обов'язкове харчування. Бо якщо воно не буде обов'язкове для всіх учнів, то закінчиться тим, що ми маємо зараз: хто міг організувати, той зробив, а хто, вибачте, по душі лох і він на посаді сільського голови сидить тільки для того для того красти і не думати про дітей, то він про це і думати не буде. І більше того можу сказати, що навіть якщо багаті і заможні батьки дають своїм дітям гроші, які тринькають, вони не купляють кашу гречану, вони ідуть куплять чіпси. І в результаті буде мати одне і те саме, буде мати, в кінці кінців, гастрит або ще гірше.

Тому питання стоїть інше, армійський принцип – безобразно, но єдинообразно, але тут маємо робите те, щоб було і смачно для дітей. І це завдання – саме організаторів оцього харчування. І наголошую слово "обов'язково" повинно бути включене. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Степанович, дивіться, ми обов'язково до другого читання там можна доопрацювати з Міністерством соціальної політики, я думаю, що і з профільним Комітетом освіти та науки. Я з вами повністю згоден, що сьогодні, якщо гроші і дають заможні батьки, які мають на це можливість, тобто діти там купляють "Кока-колу", діти купляють "Снікерси", там чи витрачаються на цигарки. І обов'язкове харчування воно дає змогу сьогодні надати повний раціон, тобто сніданок, обід та вечеря. Снідають вони вранці дома, вечеряють теж дома – це вже відповідальність

батьків, а обід – це вже є в школі, це є по часу. Це, знаєте, якщо ми підходимо з пропозицією, щоб у нас була здорова нація, боєздатна нація, ми бачимо, що, на жаль, в такий час ми стикнулись з тими завданнями, що молодь повинна бути здорова, по-перше, то я це не вважаю якимось популістичним законопроектом чи... Це повинні робити, якщо раніше, я пам'ятаю ще по Радянському Союзу, то ми проплачували... батьки проплачували, була така змога, хто за свої кошти хоче харчуватися, а було так, що батьки проплачували і цілий місяць там чи півроку дитина ходить і в якийсь там виділений час, в той же самий, вона харчується, вже накриті столи були і діти харчувалися.

Тому є сенс в цьому законопроекті, безумовно, є якісь шерохватості, я думаю, що ці шерохватості можна буде до другого читання прибрати. Тому... і я думаю, що профільний комітет, головний, який є з цього питання, освіти і науки, він теж підтримує цю пропозицію. Тому визначаємось, шановні колеги, я пропоную законопроект номер 4682... А?!

Будь ласка, будь ласка, я ж...

ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. Согласно постановления від 2 лютого 2011 року номер 116 "Про затвердження порядку надання послуг з харчування дітей в дошкільних, учнів загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів" операції яких звільняються від обкладанням податку на додану вартість. У нас вже організація харчування дітей в державних та комунальних навчальних закладах покладається на органи виконавчої влади, а навчальних закладах, що належать територіальним громадам на органи місцевого самоврядування. і пунктом 5 цього порядку визначено, що органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати харчування учнів інших категорій. Тут в п'ятому пункті перелічено, хто уже забезпечується у нас харчуванням. И вот шестой абзац определяет: органы місцевого самоврядування можуть забезпечувати харчування учнів інших категорій та

передбачати на зазначену мету відповідні видатки з місцевих бюджетів. Тобто і зараз ніщо не заважає, якщо є кошти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Анатолівна, ми... цей законопроект не направлений на те, щоби певні категорії харчувалися. Це законопроект направлений, щоб діти харчувалися взагалі по якійсь системі, яка була і, ну, я не хочу там порівнювати з Радянським Союзом, але ж не побоюся цього слова і в Радянському Союзі, яка давала нам змогу, щоб наше покоління, яке іде за нами, було здорове і було в системі, в правильній системі харчування, і це дуже важливо. Я вірно зрозумів, да, Олег Степанович?

І вам я скажу, що ми розуміємо, що з кожного року научно-технічний прогрес, який ми так всі обожнюємо, ми там любимо телефони, ай-пади, там більш вдосконалені автомобілі і так далію він, ну, не дає змогу сьогодні дитині бути здоровою. Якщо ми не робимо систему харчування хоча би, ну, в дошкільних і шкільних закладах, тобто, ну, ми ще... наше покоління і так воно не здорове, воно не здорове. Ну, я... да, будь ласка.

(?) ПЕРЕПЕЛИЦЯ М.А. *(Не чути)* Тогда, может быть, нужно бороться за качество..... не за то, чтобы все...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж.... Ви мене не почули, коли я зразу казав про те, що качественное питание, как ив говорите, воно существует, возможно, во многих школьных заведениях, так, но оно есть не системное, должен быть график, рацион, когда завтрак, обед и ужин. Мы сами уже как взрослые дядьки не всегда питаемся так, как нужно. И поэтому получаем многие составляющие, которые не дают нам себя хорошо чувствовать. Даже вот люди, которые там занимались спортом, которые вели достаточно трезвый образ жизни там, вот я не курил и не курю, да, и не пил до 35 лет даже вино. Но, тем не менее, уже после 40 лет, потому что ты понимаешь, что питание

не всегда вовремя успеешь покушать об этом вопрос и идет, но мы взрослые люди и сами принимаем решение.

Что касательно детей. Согласен с вами, вот есть дошкольные или школьный заклад, мы берем дошкольные заклады с качественной столовой, в этой качественной столовой продаются качественные продукты. Родители дают своим детям деньги для того, чтобы они там с 13 до 14 или с 12 до 13 пообедали, как это предполагается рационом или Минздравом. В этой ситуации ребенок вместо того, чтобы пойти в школу и купить себе комплексный обед, покупает себе "Кока-колу", – в лучшем случае, "Сникерс" или мороженое за эти деньги. А другой пойдет еще пачку сигарет и пиво – в старших классах. И мы получаем уже на выходе двадцатилетнего ну, извините, много есть уже статистики, когда в 20 до 25 лет подростки или молодежь она находится там с певною степенью инвалидности.

Поэтому мы за это и говорим. Вот я так понимаю, что это законопроект направлен именно на это. Олег Степанович, пожалуйста.

БАРНА О.С. Так, дивіться, бо я так от думав над словами, і то нагадую, як в тому анекдоті, перенедопив, чи недо...перепив. Знаєте, коли ви сказали, що зараз є можливості, які вони можуть робити. Тобто може забезпечувати, от зараз поїдемо в будь-яке село і подивимося наскільки вони могли це забезпечити і ніяк не забезпечили.

Тому мова законопроекту "обов'язково", обов'язково, щоб заставити їх обов'язково організувати процес харчування. І мова йде знаєте, коли наполягають більше там на якість продуктів, смачність. Так, це, очевидно, для дітей дійсно важливо. Але я хочу вам навести простий приклад, правда, жінкам це важко зрозуміти, коли на деякій мірі не дуже такими смачними продуктами, але по калорійності по своїй якості гармонійно дуже складені, і коли ми приходили в армію, хто служив. Так, вічно голодні були, недоїдали – після першого року служби, і поправлялися і вистачало їди і ніхто на виразку

не хворів. Тобто тут питання стоїть правильна, раціональна організація процесу харчування для всіх і навіть, коли дитина може дома фуркати носом, що там не подобається дещо, то заради того, що йде в компанії оце... то вони будуть це робити їсти, щой всі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. У мене питання до представника Міністерства освіти. Скажіть, будь ласка, який відсоток шкіл в сільській місцевості забезпечені кухнею?

(?) ЗАПОРОЖЕЦЬ Т.М. Це компетенція місцевих органів влади. І ми не ведемо такої статистики. А тим більше, оскільки останнім часом все це передано тільки на місця, ми не контролюємо цю ситуацію, ви розумієте? Але в цілому, якщо ви дозволите, я хочу висловити позицію Міністерство освіти і науки. Що ми підтримуємо зазначений законопроект. Водночас в обов'язковому порядку, от, навіть по сусідству мені Іван Дмитрович не дасть збрехати, там прописана думка колег, які готували свою позицію щодо цього законопроекту.

Написано, що в обов'язковому порядку безкоштовним харчуванням. Ми просимо ще включити до законопроекту певну категорію дітей до тих, які у вас визначені у 21 статті в абзаці другому діти, ще крім того діти, які належать до потерпілих від Чорнобильської катастрофи відповідно до Закону України. Діти, які згідно з висновками лікарсько-консультативних комісій потребують дієтичного харчування. Діти учасників бойових дій, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, і брали безпосередньо участь в антитерористичній операції.

Це такі три категорії дітей, які ми пропонуємо включити і внісши зміни до 21 статті Закону про загальну середню освіту і водночас до Закону

України про охорону здоров'я, до 5 статті. А крім того, от, там щодо 70 відсотків оплати, співфінансування такого за харчування. Ми пропонуємо абзац третій пункту 3 статті 21 Закону України про загальну середню освіту викласти в такій редакції, як: "Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати харчування учнів інших категорій та передбачати на зазначену мету відповідні видатки з місцевих бюджетів, у тому числі шляхом часткової компенсації вартості харчування".

Тобто щоб вони вже регулювали самі що хто може, громадою, коштами своїми і так далі.

_____. *(Не чути)*

(?) ЗАПОРОЖЕЦЬ Т.М. Так, це наше формулювання, суть то сильно не змінюється, але ми свою думку висловили. Так, але підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, так, будь ласка, мікрофон включіть.

_____. Шановні народні депутати! Шановні присутні! Міністерство опрацювало законопроект зазначений і підтримує його. Я наведу основні аргументи чому міністерство підтримує? Самим важливим є те, що обов'язковість забезпечення учнів загальноосвітніх навчальних закладів буде здійснюватись за місцем навчання. Раціональність харчування – це не тільки співвідношення білків, жирів і вуглеводів і калорійності, які дитина повинна приймати протягом доби. Це і також кратність харчування – це важливий елемент, який даним законопроектом передбачається, тому з метою, дійсно, боротьби із хворобами органів травлення. І для того, щоб нам підвищити рівень здоров'я дітей, зміцнити і зберегти Міністерство охорони здоров'я підтримує зазначений законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Шановні колеги! Переходимо до голосування: пропонується рекомендувати Верховній Раді України законопроект номер 4682 прийняти за основу. І друге: висновок комітету дати до Комітету освіти та науки. Прошу голосувати. Хто - "за"? Проти? Утримався? Одноголосно. Дякуємо, Олег Степанович.

Шановні колеги! Переходимо третього і четвертого пункту порядку денного: пропонується розглянути питання щодо затвердження пропозицій до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та питання щодо затвердження проекту плану роботи комітету на період п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання. Слово для інформації надається завідувачу секретаріату комітету Сколозуб Вірі Андріївні. Будь ласка, Сколозуб Віра Андріївна.

СКОЛОЗУБ В.А. Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект плану роботи комітету на п'яту сесію з вересня по грудень. І проект законопроектів, які ми пропонуємо до порядку денного п'ятої сесії – це законопроекти, де ми головні, де ми вже підготували висновки, і де ті законопроекти, які ще комітет має розглянути.

І також тут остання сторінка, які законопроекти ми просимо не включити в порядок дня сесії, от, тут їх всього 3. Якщо в вас є якісь пропозиції до законопроектів, які ми розглядали и ще плануємо розглядати або які в вас є пропозиції до плану роботи, то теж, будь ласка, давайте, ми все врахуємо.

_____. *(Не чути)*

СКОЛОЗУБ В.А. Що, що?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завтра приймаємо, якщо люди будуть.

СКОЛОЗУБ В.А. Значить....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, якщо не заблокуєте. Так, ви ж там є... блокують...

_____. *(Не чути)*

СКОЛОЗУБ В.А. Це тільки проект плану, а якщо в кого є пропозиції, то ми ще там пару днів приймаємо, до кінця тижня, але не довше, бо нам треба здати, у нас строки.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, що, погоджуємося? Колеги погоджуємось. Тоді визначаємося, пропонується: затвердити проект пропозицій до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та питання. І друге: затвердити проект плану роботу комітету на період п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання. Прошу голосувати. Хто "за"? "Проти"? "Утримався"? Одноголосно. Дякую, шановні колеги за роботу і...

СКОЛОЗУБ В.А. Шановні народні депутати, ще 23 числа проводи нашої олімпійської збірної на Олімпіаду на Софіївській площі о 5-й годині, 23 числа.

_____. *(Не чути)*

СКОЛОЗУБ В.А. Вітання від Парубія буде.

_____. Да, Порошенка.

_____. *(Не чути)*

СКОЛОЗУБ В.А. Да.